

ประสิทธิผลของโปรแกรมทักษะชีวิตเพื่อการเรียนรู้เพศศึกษาต่อการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนแห่งหนึ่งในจังหวัดตรัง

ผู้วิจัย จารุวรรณ มะลัยคำ¹ เทพพนม กิตติสุนทรโรภาส¹ หาญ ยูมังกูร¹ อรรคเดช บัวบาล¹ และกรรณิกา เรืองเดช ชาวสวนศรีเจริญ²
¹นักศึกษาวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดตรัง

²อาจารย์ที่ปรึกษา

E-mail : yy_yabyea@hotmail.com

หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทั่วโลก ซึ่งผลที่ตามมาคือการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น สถานการณ์การตั้งครรภ์ในวัยรุ่นของประเทศไทย จัดอยู่ในอันดับที่ 2 ของโลก และสูงเป็นอันดับที่ 1 ของประเทศ ในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (มูลนิธิเครือข่ายครอบครัว, 2556: ไม่ปรากฏหน้า) จากการศึกษาวิจัยของ ภานุมาศ สุรสิทธิ์และคณะ (2557: 68) เรื่องการยอมรับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ตอนปลายในโรงเรียนแห่งหนึ่งของจังหวัดตรัง พบว่าการยอมรับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งถ้ามีการยอมรับมากจึงทำให้เกิดความเสี่ยงมากยิ่งขึ้น ในพื้นที่ ภาคใต้พบว่า จังหวัดตรัง มีอัตราการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นเป็นอันดับที่ 1 ของพื้นที่ ภาคใต้ 14 จังหวัด (สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาตรัง, 2556: ไม่ปรากฏหน้า) เมื่อวิเคราะห์ในระดับอำเภอพบว่า อำเภอเมืองของจังหวัดตรังมีปัญหา การตั้งครรภ์ในวัยรุ่นมากที่สุด (สำนักงานเขตบริการสุขภาพที่ 12, 2558: ไม่ปรากฏหน้า) ดังนั้นจะเห็นได้ว่ากรณี มีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรซึ่งทำให้เกิดการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น จะก่อให้เกิดผลกระทบตามมามากมาย เช่น ต้องยุติการศึกษาหลังจากการตั้งครรภ์ ปัญหาการทำแท้ง ปัญหาเด็กกำพร้า และปัญหาการฆ่าตัวตาย เป็นต้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษา การรับรู้สมรรถนะแห่งตนในการป้องกัน พฤติกรรมเสี่ยงในการมีเพศสัมพันธ์ ทักษะชีวิตในการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัย อันควร การป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ของกลุ่มทดลองระหว่างก่อนและ หลังได้รับโปรแกรมทักษะชีวิตเพื่อการเรียนรู้เพศศึกษาต่อการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ ก่อนวัยอันควร
2. เพื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับเรื่องเพศศึกษา การรับรู้สมรรถนะแห่งตนในการ ป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงในการมีเพศสัมพันธ์ ทักษะชีวิตในการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ ก่อนวัยอันควรการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรระหว่างกลุ่มทดลองและ กลุ่มควบคุม

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีรูปแบบการวิจัยเชิงกึ่งทดลอง (Quasi Experimental Research) แบบสองกลุ่มวัด เปรียบเทียบก่อนและหลัง (Two-group Pretest-Posttest Design)

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 ทั้งเพศชายและเพศหญิง จำนวน 46 คน ใช้วิธีการเลือก ตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 23 คน และกลุ่มควบคุม 23 คน

โปรแกรมทักษะชีวิตเพื่อการเรียนรู้เพศศึกษาต่อการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ระยะดำเนินการ 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง ประกอบด้วย 4 กิจกรรม ดังนี้ รู้ไว้ใช่ว่าใส่บาบ่อกหมาม, เรื่องบทบาทชายหญิง, เรื่องเห็นกงจักรเป็นดอกบัว และเรื่องอุบัติเหตุทางเพศ

ผลการวิจัย

1. คะแนนเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องเพศศึกษาของกลุ่มทดลองหลังเข้าร่วมโปรแกรมสูงกว่าก่อนเข้าร่วม โปรแกรม (หลังการทดลอง $\bar{x}=14.57$, $SD=2.27$ และก่อนการทดลอง $\bar{x}=11.30$, $SD=2.27$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .000 และระหว่างกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม (หลังทดลองของกลุ่มทดลอง $\bar{x}=14.57$, $SD=2.27$ และ หลังทดลองของกลุ่มควบคุม $\bar{x}=13.52$, $SD=2.31$) ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
2. คะแนนเฉลี่ยการรับรู้สมรรถนะแห่งตนในการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของกลุ่ม ทดลองหลังเข้าร่วมโปรแกรมสูงกว่าก่อนเข้าร่วมโปรแกรม (หลังการทดลอง $\bar{x}=6.84$, $SD=1.22$ และก่อนการทดลอง $\bar{x}=6.11$, $SD=1.44$) ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติและระหว่างกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม (หลังทดลองของกลุ่มทดลอง $\bar{x}=6.84$, $SD=1.22$ และหลังทดลองของกลุ่มควบคุม $\bar{x}=5.86$, $SD=1.65$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.025
3. คะแนนเฉลี่ยทักษะชีวิตในการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของกลุ่มทดลองหลังเข้า ร่วมโปรแกรมสูงกว่าก่อนเข้าร่วมโปรแกรม (หลังการทดลอง $\bar{x}=3.63$, $SD=0.26$ และก่อนการทดลอง $\bar{x}=3.48$, $SD=0.23$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .005 ส่วนระหว่างกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม (หลังทดลองของกลุ่มทดลอง $\bar{x}=3.63$, $SD=0.26$ และหลังทดลองของกลุ่มควบคุม $\bar{x}=3.53$, $SD=0.44$) ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
4. คะแนนการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของกลุ่มทดลอง หลังเข้าร่วมโปรแกรม สูงกว่าก่อนเข้าร่วมโปรแกรม (หลังการทดลอง $\bar{x}=3.83$, $SD=0.54$ และก่อนการทดลอง $\bar{x}=3.72$, $SD=0.49$) ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนระหว่างกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม (หลังทดลองของ กลุ่มทดลอง $\bar{x}=3.83$, $SD=0.54$ และหลังทดลองของกลุ่มควบคุม $\bar{x}=3.40$, $SD=0.56$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .013

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่าเปรียบเทียบก่อนและหลังของกลุ่มทดลองได้ความรู้เรื่องเพศศึกษาและทักษะชีวิตสูงขึ้นอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติ การรับรู้สมรรถนะแห่งตนและการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร มีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นแต่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เปรียบเทียบกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังรับ โปรแกรม การรับรู้สมรรถนะแห่งตนและการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ความรู้ความเรื่องเพศศึกษาและทักษะชีวิตมีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นแต่ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ประโยชน์ที่รับจากการวิจัย

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ กระทรวงสาธารณสุข โรงเรียนต่างๆ สามารถนำโปรแกรมทักษะชีวิตเพื่อการ เรียนรู้เพศศึกษาต่อการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรใช้ในการส่งเสริมการป้องกัน พฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรในสถานที่อื่นๆต่อไปได้แต่ต้องปรับปรุงรูปแบบการดำเนิน กิจกรรมให้เหมาะสมกับนักเรียนและระยะเวลา